

Zamyšlení k mediální pověsti české advokacie

eFocus

Česká advokacie, respektive čeští advokáti, se v poslední době často stávají terčem mediální kritiky. Tato kritika je mnohdy zcela nemístná a neoprávněná, ale občas se bohužel vyskytují i excesy, které poškozují dobrou pověst advokátního stavu. Advokáti by si měli uvědomovat zvláštní kvalifikovanou povinnost chovat se i mimo výkon profese tak, aby nesnižovali důstojnost svého stavu.

Advokáti asi nikdy nebyli a nebudou v očích veřejnosti nejoblíbenější profesí. Koneckonců řada lidí přichází do styku s advokátem v nepříjemných životních situacích a ještě za jeho „drahé“ služby musí platit. I přesto si troufám tvrdit, že si většina lidí advokátů váží a respektuje je. Dobrá pověst advokátů v očích veřejnosti je přitom nesmírně důležitým předpokladem pro zachování unikátního postavení advokátů jakožto právnické profese, která je vedle komerčních aktivit svých členů jedním z garantů právního státu a plní celou řadu dalších společenských funkcí.

Nemístná kritika

Pouze namátkou můžeme uvést dva příklady neoprávněné mediální kritiky. Příkladem zcela absurdní mediální kritiky je pranýřování advokátů zastupujících stát či jeho organizační složky. Jako hlavní argument slyšíme, že stát má dost vlastních právníků a nemusí si najímat drahé advokáty. Kritické hodnocení hospodaření státu je jistě více než na místě, ale je překvapivé, že si nikdo z novinářů neklade otázku: Proč by zrovna stát nebo jeho organizační složky měly budovat vlastní „právní kanceláře“ a neměly využívat externích advokátů? Věřím, že většina efektivně řízených obchodních společností dobře ví, co dělá, když udržuje pouze malá interní právní oddělení a jinak využívá externí advokáty. Interního právníka používají vedle specifické interní agendy především jako koordinátora externích právních služeb, jehož úkolem je především zajištění výběru nejvhodnějšího advokáta pro danou právní oblast a hlídání efektivity vynakládání nákladů na externí právní služby. Firmy jsou si dobře vědomy toho, že pouze externí advokát odpovídá za poskytnuté právní služby a musí udržovat patřičné pojištění odpovědnosti.

Stejně tak jsou advokáti často neoprávněně kritizováni za vymáhání spotřebitelských pohledávek, které údajně vede k ožebračování sociálně slabších vrstev, aniž by se někdo zabýval tím, že je to v první řadě nezodpovědný dlužník, který přijímá neadekvátní závazky, které následně neplní a svým nezodpovědným chováním, kdy nepřebírá poštu, nekomunikuje s věřitelem a všemožně se vyhýbá plnění svých závazků zapříčiňuje nárůst nákladů spojených s uplatněním pohledávky u soudu a jejím následným vymáháním v exekuci. Nicméně negativní mediální kampaň vedla až ke zrušení přísudkové vyhlásky Ústavním soudem, což advokátům přináší řadu zbytečných komplikací.

Oprávněná kritika

Je tu i druhá strana mince. Někteří advokáti totiž svým jednáním zavdávají médiím příčinu k oprávněné kritice. Je nepochybné, že média nejvíc zajímají senzace a skandály. Pokud se dozví, že advokát zpronevěřil advokátní úschovu, nemůžeme se divit, že se této zprávy chytí s velkým nadšením. Stejně tak se nemůžeme divit, když média zdůrazní, že spekulant, který levně skoupil pozemky pod rodinnými domky a druhý den se je snažil obratem prodat vlastníkům rodinných domků

za několikanásobnou cenu, je ke všem svým hříchům navíc advokátem, neboť tato okolnost dělá z dané události ještě větší senzaci.

Mediální pověst advokátů je pro advokacii jako stav mimořádně důležitá. Pokud má advokátní komora prosazovat jakékoliv legitimní zájmy advokátů, musí pro to existovat přijatelná společenská atmosféra. Žádný politik se nebude nikdy ochoten postavit za oprávněné zájmy advokátů, proti převažujícímu názoru veřejnosti. A ten přitom převážně tvoří média. Pokud tedy budou advokáti veřejností vnímáni negativně, jako podvodníci a spekulanti, bude pro představitele české advokacie velmi obtížné až nemožné prosazovat jakékoliv legitimní zájmy advokátů. Česká advokátní komora tedy musí v první řadě výrazně vylepšit mediální obraz české advokacie. V tom ji samozřejmě musí pomáhat také samotní advokáti – svým zodpovědným chováním.

Nesnižujme důstojnost advokátního stavu

Považuji za zbytečné na tomto místě hovořit o nezbytné potřebě důsledného kárného stíhání takových excesů jako je zpronevěra advokátní úschovy nebo porušení advokátní mlčenlivosti. To je zcela jednoznačné. Rád bych se krátce zamyslel nad zvláštní kvalifikovanou povinností chovat se i mimo výkon advokacie tak, abychom nesnižovali důstojnost advokátního stavu.

Při řešení kárných stížností se na kontrolní radě často setkáváme s námitkou, že jednání, které je předmětem stížnosti, se advokát nedopustil v souvislosti s výkonem advokacie. Zde je třeba mít na paměti ustanovení článku 4. Etického kodexu, který stanoví, že „advokát je všeobecně povinen poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu“. Výše uvedené etické pravidlo dopadá na advokáty nejenom v souvislosti s výkonem advokacie, ale i mimo tento rámec. Je samozřejmě velmi citlivou otázkou, jak daleko do neprofesního života advokátů má toto pravidlo zasahovat a kde začíná tenká linka čistě soukromé sféry, do které nikomu nepřísluší zasahovat. Myslím, že hranice musí být nastaveny rozumně a musí být posuzovány případ od případu. Podle mého názoru by zde kritériem měla být právě způsobilost poškodit důstojnost advokátního stavu v očích širší veřejnosti.

Advokátní komora by si tedy neměla usurpovat roli nějakého mravokárce, který by stanovoval advokátům přísnější pravidla slušného chování. Každý člověk by se ostatně měl chovat poctivě, čestně a slušně. Advokacie je však svobodným stavem, který má privilegium stavovské samosprávy a příslušnost k tomuto stavu by měla být pro advokáty ctí. Jak nedávno potvrdil Nejvyšší soud v souvislosti s případem známým jako „justiční mafie“, že zvláštní kvalifikované povinnosti advokátů není na místě dovozovat zvýšenou civilně-právní odpovědnost advokátů. Jedná se tedy čistě o kárnou odpovědnost advokátů, tedy svým způsobem o odpovědnost vůči advokátnímu stavu. Pokud se tedy advokát dopustí jednání, které je způsobilé poškodit dobrou pověst advokacie, pak mají jeho kolegové právo se k takovému jednání postavit, případně se od takového jednání distancovat prostřednictvím kárného řízení na České advokátní komoře. Příslušný advokát je přitom „souzen“ příslušníky vlastního stavu, vlastními kolegy, což je, myslím, velmi přijatelná alternativa k případnému procesu vedenému státními úředníky.

Vždycky je třeba mít na paměti účel výše uvedeného ustanovení, kterým je chránit pověst advokacie jako celku. Jak jsem již uvedl, považuji dobrou mediální pověst advokacie za velmi důležitou a v této souvislosti je nezbytné, aby advokáti důstojnost advokátního stavu nesnižovali a pokud se tak již stane, aby se k tomu ostatní advokáti, reprezentováni orgány České advokátní komory, náležitě postavili.

Mgr. Robert Němec LL.M.,
partner, advokát, rozhodce a člen kontrolní rady ČAK

[PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář](#)

Jáchymova 2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 430 111

Fax: +420 224 235 450

e-mail: office@prkpartners.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #14: Největší riziko bohatství? Když každý radí správně – ale nikdo neřídí celek](#)
- [Lukáš Vacek a Peter Perniš novými vedoucími advokáty Aegis Law](#)
- [endors staví advokacii na pozornosti již deset let. Výročí oslaví 10 událostmi pro klienty](#)
- [Mezinárodní advokátní kancelář bpv BRAUN PARTNERS slavila 20 let](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #13: Jak investují lidé, kteří chtějí majetek nejen vytvořit, ale i ochránit](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #12: Skrytá slabina úspěchu: zakladatelský paradox v řízení bohatství](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)